

Nr 121

Av fru **Lindskog m. fl.**, *angående utredning om de partiellt arbetsföras sysselsättnings- och arbetsförhållanden m. m.*

Utvecklingen på det tekniska området har under den senaste 10-årsperioden gått mycket snabbt. Rationaliseringar och den mänskliga arbetskraftens ersättande med maskiner har nått en effekt, som tidigare skulle ha ansetts omöjlig. Efter att tidigare ha varit hårt pressad av det tunga kroppsarbetet har många anställd i stället utsatts för påfrestningar på det psykiska området. Skador och nedslitning av sådan art är inte mindre arbetshämmande. Söker man överblicka en kommande 10-årsperiod är den uppfattningen välgrundad, att utvecklingen kommer att bli än mer revolutionerande. Ökad automation, nya kraftkällor, effektivare utnyttjande av produktionsapparaten är utvecklingslinjer som redan nu är fullt skönjbara. Anpassningen till det nya läget kräver en planläggning på lång sikt. För de partiellt arbetsföra samt den äldre arbetskraften i närheten av pensionsåldern är planläggningen för inplacering och kvarblivande i arbetslivet av än större betydelse än för yngre, fullt arbetsdugliga grupper. En ökad automation behöver inte leda till större svårigheter för de mindre arbetsföra, men den kräver en förutseende och intensifierad planläggning. Utan en sådan kan automationen bli besvärande för både arbetstagaren, näringslivet och samhället.

Den utredning som tidigare sysslat med frågan om de partiellt arbetsföras sysselsättning avlämnade sitt slutbetänkande år 1948. Den snabba utvecklingen sedan dess har medfört att problemen måste prövas från delvis nya förutsättningar. En viss erfarenhet har också vunnits under den tid rehabilitering, träning och inplacering prövats, i stort sett i enlighet med utredningens förslag.

Till gruppen av partiellt arbetsföra i yngre åldrar får också läggas de som i den högre medelåldern nödgas byta arbete, därför att deras snabbhet, koncentrationsförmåga och uthållighet icke längre motsvarar de krav som ett ökat tempo ställer. Trots arbetstidsförkortning har man anledning tro att deras antal kommer att öka. Från humanitär synpunkt är det viktigt att den enskilde individen får all möjlig hjälp i detta avseende, men även nationalekonomiskt sett är frågan om arbetskraftens tillvaratagande av största betydelse. Det är angeläget att anspråken på såväl in-

validpensioner som socialhjälp kan hållas tillbaka genom en god planering för utnyttjande av den icke fullt kvalificerade arbetskraften.

Med hänvisning till det nya läge inom arbetslivet som kommer att utvecklas under den kommande 10-årsperioden och med hänsyn till de vunna erfarenheterna på arbetsvårdens område får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en utredning om den partiella och äldre arbetskraftens sysselsättning och arbetsförhållanden i det nya arbetsmarknadsläge, som kan väntas uppstå genom den tekniska utvecklingen.

Stockholm den 22 januari 1958

Elsa Lindskog

Ingemund Bengtsson
Varberg

Evert Svensson
Kungälv

Gunnar Gustafsson
i Uddevalla

Lisa Johansson

Thyra Löfqvist

Einar Andersson
Hyssna

Erik W. Norén

Artur E. Lundqvist

Edvin Gustafsson
i Bogla